

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W KOBIERZYCACH ZA 2021 ROK

Na podstawie art.110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej
z dnia 12 marca 2004 roku (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.)

*„Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej składa Radzie Gminy coroczne sprawozdanie
z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej”.*

KOBIERZYCE 2022

SPIS TREŚCI

Ważniejsze przepisy ogólne, ustawy i rozporządzenia, które są stosowane w GOPS w Kobierzycach	3
I. Zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	7
II. Struktura dochodów w latach 2019-2021	9
III. Struktura wydatków w latach 2019-2021	11
IV. Pomoc społeczna	13
V. Realizacja dodatków mieszkaniowych	24
VI. Realizacja świadczeń rodzinnych	27
VII. Fundusz Alimentacyjny – pomoc osobom uprawnionym do alimentów	35
VIII. Świadczenia wychowawcze	37
IX. Programy	51
X. Zespół Interdyscyplinarny na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	60
X. Podsumowanie	61

Ważniejsze przepisy ogólne, ustawy i rozporządzenia, które są stosowane w GOPS w Kobierzycach

Pomoc społeczna - akty prawne

- Ustawa z 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 ze zm.)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2021 r., poz. 893)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2020 r., poz. 249 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 218 poz. 1439)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1296)
- Rozporządzenie Ministra Pracy Polityki Społecznej z dnia 17 kwietnia 2012r. w sprawie specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny (Dz. U. z 2012 r. poz. 486)
- Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r., Nr 189, poz. 1598 ze zm.)
- Uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (Monitor Polski z 2018 r., poz.1007 ze zm.).

Świadczenia rodzinne - akty prawne

- Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1217 ze zm.)

- Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020 r., poz. 1297)
- Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017r., poz. 1466)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010 r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką (Dz. U. z 2021 r. poz. 199)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2021 r. poz.1481)

Fundusz alimentacyjny - akty prawne

- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. 2021 r. poz. 877 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2011 r. w sprawie wzoru kwestionariusza wywiadu alimentacyjnego oraz wzoru oświadczenia majątkowego dłużnika alimentacyjnego (Dz. U. z 2011 r., nr 73, poz. 395)
- Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. 2017 poz. 1467)

Dodatki Mieszkaniowe - akty prawne

- Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie sposobu przeprowadzania wywiadu środowiskowego,

wzoru kwestionariusza wywiadu oraz oświadczenia o stanie majątkowym wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego, a także wzoru legitymacji pracownika upoważnionego do przeprowadzenia wywiadu. (Dz. U. z 2013 poz. 589).

Dodatek Energetyczny - akty prawne

- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997r.- Prawo energetyczne (Dz. U. z 2021, poz. 716 ze zm.)
- Obwieszczenie Ministra Energii z dnia 26.04.2019 w sprawie wysokości dodatku energetycznego od dnia 1 maja 2019 do 30.04.2020r. (M.P. z 2019r. poz. 402)
- Obwieszczenie Ministra Energii z dnia 21.04.2020 w sprawie wysokości dodatku energetycznego od dnia 1 maja 2020 do 30.04.2021r. (M.P. z 2020r. poz. 374)
- Obwieszczenie Ministra Energii z dnia 16 kwietnia 2021 r. w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującego od dnia 1 maja 2021 r. do dnia 30 kwietnia 2022 r. (M.P. z 2021 r. poz. 393)

Pomoc uczniom-stypendia socjalne - akty prawne

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915)
- Uchwała NR XXIX/534/17 Rady Gminy Kobierzyce z dnia 01 września 2017 r. w sprawie uchwalenia „Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Kobierzyce”.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie - akty prawne

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249)
- Ustawa z dnia 10 czerwca 2010 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2010 Nr 125, poz. 842)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. z 2011, nr 50, poz. 259)

- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011 roku w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie (Dz. U. z 2011, nr 81, poz. 448)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie Procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Z 2011r. nr 209, poz. 1245)

Przeciwdziałanie narkomanii - akty prawne

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 ze zm.)

Przeciwdziałanie alkoholizmowi - akty prawne

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 ze zm.)

Karta Dużej Rodziny - akty prawne

- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2021 r., poz. 1744)

Asystent Rodziny - akty prawne

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020r., poz. 821 ze zm.)
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329, ze zm.)

Świadczenia wychowawcze - akty prawne

- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407 ze zm.)

Opieka zdrowotna - akty prawne

- art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021r. poz. 1285 ze zm.).

I. Zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach jest jednostką organizacyjną gminy Kobierzycy realizującą zadania własne gminy i zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym oraz zlecone przez administrację rządową. Ponadto wykonuje zadania do realizacji w GOPS przez Wójta i Radę Gminy.

Działalność Ośrodka finansowana jest:

- ze środków budżetu Gminy,
- ze środków budżetu państwa,
- ze środków pozabudżetowych.

Ośrodek działa w szczególności na podstawie następujących przepisów:

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o Samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm.)
- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U z 2021 r. poz. 2268 ze zm.),
- Statutu nadanego uchwałą NR III/7/10 RADY GMINY KOBIERZYCE z dnia 9 grudnia 2010 r. ze zm.

Celem działania Ośrodka jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, przede wszystkim poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Zadania Ośrodka obejmują w szczególności:

- realizację ustawy o pomocy społecznej,
- realizację rządowych programów pomocy społecznej,
- przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego,

- prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,
- realizację świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów tj. stypendia szkolne,
- realizację zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku. (zadanie przekazane pod koniec 2011 r.)
- realizacja zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem",
- realizację zadań w zakresie pomocy społecznej wynikającej z ustawy o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego,
- realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii,
- realizację zadań wynikających z art.5c-5g ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. - Prawo energetyczne,
- realizację zadań z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- realizację zadań z ustawy o ustaleniu i wypłacie Specjalnego Zasiłku Opiekuńczego,
- realizację rządowego programu dla rodzin wielodzietnych,
- realizacja Karty Dużej Rodziny
- realizację programu Kobierzycza Karta Dużej Rodziny 2021-2026,
- realizacja rządowego programu "Dobry Start",
- realizację innych zadań wynikających z przepisów prawa w tym realizacja programów rządowych.

Od marca 2016 r. w zakresie księgowości GOPS Kobierzyce obsługuje Referat Wspólnej Obsługi Jednostek w Urzędzie Gminy Kobierzyce.

II. Struktura dochodów w latach 2019- 2021 r.

Tabela nr 1. Dochody własne (kwoty w zaokrągleniu do 1 zł)

Wyszczególnienie	2019	2020	2021
Ogółem w tym:	55 820	57 589	79 509
1. Zasiłki i pomoc w naturze (zwrot nienależnie pobranych świadczeń)	0	0	0
2.Dodatki mieszkaniowe (zwrot nienależnie pobranych dodatków mieszkaniowych)	0	0	0
3.Wpływy z usług opiekuńczych	29 398	31 551	31 433
4. Działalność Ośrodka (odsetki bankowe, prowizje, zwroty kosztów upomnień, sprzedaż środka trwałego)	0	0	0
5. Pozostała działalność (zwroty nienależnie pobranych świadczeń z programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”)	0	0	0
6. Odpłatność za pobyt w DPS	26 422	26 038	48 076

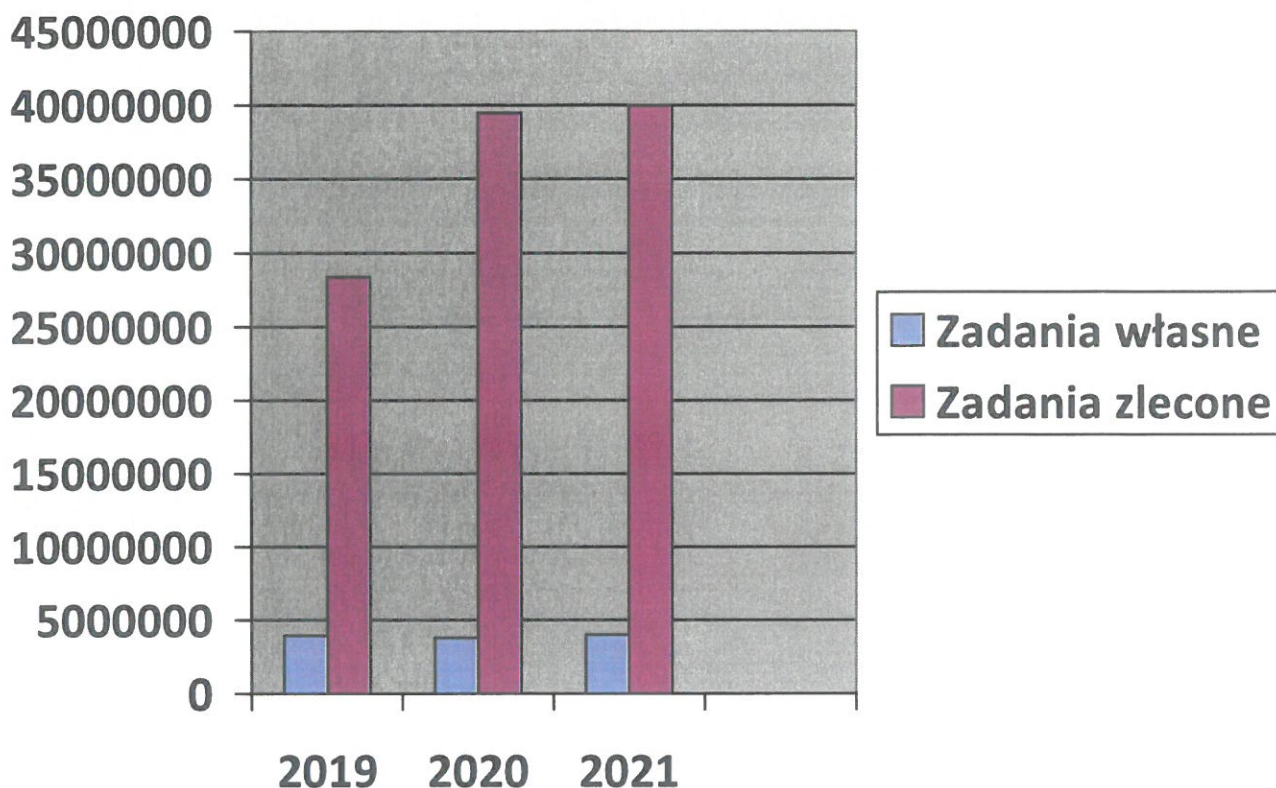
Tabela nr 2. Dochody zlecone (kwoty w zaokrągleniu do 1 zł)

Wyszczególnienie	2019	2020	2021
Ogółem w tym:	102434	80750	55 317
1.Zwrot nienależnie pobranych świadczeń z pomocy społecznej	0	0	0
2.Zwrot nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, świadczeń wychowawczych i świadczenia „Dobry start”	53 091	44 711	26 911
3.Zwrot długu alimentacyjnego z tytułu zaliczki alimentacyjnej oraz funduszu alimentacyjnego należnego gminie	49 305	36 029	28 402
4.Karta Dużej Rodziny - opłata	38	10	4

III. Struktura wydatków w latach 2019-2021

Tabela nr 3. Zadania własne i zlecone – ogółem (kwoty w zaokrągleniu do 1 zł)

Wyszczególnienie	2019	2020	2021
Wydatki ogółem	32.341.262	43.257.219	44.002.140
1. Zadania własne	3.942.317	3.792.638	4.007.869
1) utrzymanie Ośrodka	1.970.894	1.830.827	2.049.567
2) zasiłki i pomoc w naturze	518.999	393.869	301.862
3) dodatki mieszkaniowe	37.102	29.512	45.464,
4) Domy Pomocy Społecznej	979.289	1.051.457	1.158.745
5) rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	224.243	254.690	206.526
6) usługi opiekuńcze	0	0	0
7) składka zdrowotna	14.437	13.017	10.623
8) pomoc materialna uczniom	32.145	20.322	14.348
9) Program przeciwdziałanie narkomanii	42.000	42.000	51.600
10) Program „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie”	1.996	1992	1.996
11) Program „Kobierzycka Karta Dużej Rodziny”	500	225	634
12) Asystent Rodziny	120.712	154.727	166.504
2. Zadania zlecone	28.398.945	39.464.581	39.994.271
1) zasiłki i pomoc w naturze	0	2000	0
2) składki zdrowotne	15.773	25.321	27.039
3) specjalistyczne usługi opiekuńcze	0	0	0
4) świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	3.467.676	3.627.035	3.672.317
5) Dodatki do świadczeń pielęgnacyjnych	0	0	0
6) Dodatki energetyczne	1.125	1.028	1.191
7) Program rządowy „Karta Dużej Rodziny”	1512	697	634
8) Gminny Program Rozwiązywanie Problemów Alkoholowych	129.667	86.031	151.119
9) Świadczenia wychowawcze	23.739.192	34.637.209	36.139.364
10) ”Dobry Start”	1.044.000	1.051.457	1.899

Wykres nr.1: Struktura wydatków na zadania własne oraz zadania zlecone w latach 2019-2021

Wydatki z budżetu własnego gminy w latach 2019- 2021 kształtują się na podobnym poziomie. Wzrost wydatków z zadań zleconych w kolejnych latach spowodowany jest całoroczną realizacją świadczenia wychowawczego, od 2019 roku bez kryterium dochodowego (Program, Rodzina 500+)" oraz wejściem w życie w 2018 r. programu „Dobry start”.

IV. Pomoc społeczna

Pracownicy socjalni, jako realizatorzy zadań z zakresu pomocy społecznej

W realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej kluczową rolę pełnią pracownicy socjalni. W 2021 roku w Ośrodku zatrudnionych było 8 pracowników socjalnych, w tym 7 realizujących pracę socjalną.

1. Do zadań pracownika socjalnego należy w szczególności:

- 1) praca socjalna;
- 2) dokonywanie analizy i oceny zjawisk, które powodują zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej oraz kwalifikowanie do uzyskania tych świadczeń;
- 3) udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osobom, które dzięki tej pomocy będą zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną trudnej sytuacji życiowej; skuteczne posługiwanie się przepisami prawa w realizacji tych zadań;
- 4) pomoc w uzyskaniu dla osób będących w trudnej sytuacji życiowej poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów i udzielania pomocy przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe oraz wspieranie w uzyskiwaniu pomocy;
- 5) udzielanie pomocy zgodnie z zasadami etyki zawodowej;
- 6) pobudzanie społecznej aktywności i inspirowanie działań samopomocowych w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin, grup i środowisk społecznych;
- 7) współpraca i współdziałanie z innymi specjalistami w celu przeciwdziałania
- 8) i ograniczania patologii i skutków negatywnych zjawisk społecznych, łagodzenie skutków ubóstwa;
- 9) inicjowanie nowych form pomocy osobom i rodzinom będących w trudnej sytuacji życiowej oraz inspirowanie powołania instytucji świadczących usługi służące poprawie sytuacji takich osób i rodzin;

10) współuczestniczenie w inspirowaniu, opracowaniu, wdrażaniu oraz rozwijaniu regionalnych i lokalnych programów pomocy społecznej ukierunkowanych na podniesienie jakości życia;

11) opracowywanie i realizacja projektów socjalnych.

2. Przy wykonywaniu zadań pracownik socjalny jest obowiązany:

- 1) kierować się zasadami etyki zawodowej;
- 2) kierować się zasadą dobra osób i rodzin, którym służy, poszanowania ich godności i prawa tych osób do samostanowienia;
- 3) przeciwdziałać praktykom niehumanitarnym i dyskryminującym osobę, rodzinę lub grupę;
- 4) udzielać osobom zgłaszającym się pełnej informacji o przysługujących im świadczeniach i dostępnych formach pomocy;
- 5) zachować w tajemnicy informacje uzyskane w toku czynności zawodowych, także po ustaniu zatrudnienia, chyba że działa to przeciwko dobru osoby lub rodziny;
- 6) podnosić swoje kwalifikacje zawodowe poprzez udział w szkoleniach i samokształcenie.

Przede wszystkim pracownicy socjalni dokonują diagnozy, która pozwala poznać przyczyny problemów, trudności i konfliktów. Ustalają indywidualny plan pomocy osobie i rodzinie. Pracownicy socjalni przeprowadzają również wywiady środowiskowe rodzinne na potrzeby innych referatów Ośrodka i innych jednostek organizacyjnych z całego kraju.

Prawo do świadczeń pieniężnych oraz w naturze przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych. Od 01 października 2018 r. zostały zweryfikowane kryteria dochodowe na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów i obecnie wynoszą dla osoby samotnie gospodarującej kwoty **701 zł**, natomiast dla osoby w rodzinie – **kwoty 528 zł**.

Wywiady środowiskowe

Rodzinne wywiady środowiskowe przeprowadzają tylko i wyłącznie pracownicy socjalni. Wywiady te były sporządzone głównie dla realizacji pomocy społecznej, na ich podstawie były sporządzane karty informacyjne m.in. na potrzeby Referatów Świadczeń

Rodzinnych, Dłużników Alimentacyjnych i Świadczeń Wychowawczych oraz na potrzeby innych ośrodków pomocy społecznej oraz PCPR-ów, Urzędu Gminy w Kobierzycach i innych instytucji, np. Zakładów Karnych, ZUS, Prokuratury, Sądów, Domów Pomocy Społecznej, Zakładów Opiekuńczo-Lecznicznych. Dodatkowo pracownicy socjalni celem ustalenia sytuacji rodzinnej przeprowadzają wywiady środowiskowe na potrzeby rekrutacji do przedszkoli i żłobków. Wywiady sporządzane są w wersji papierowej w miejscu zamieszkania klienta. Z uwagi na sytuację epidemiologiczną w kraju ustawodawca od marca 2020 roku wprowadził możliwość pozyskania danych telefonicznie.

Kontrakty socjalne

Kontrakt socjalny jest to pisemna umowa zawarta z osobą ubiegającą się o pomoc, określająca uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. Pracownicy socjalni realizowali 7 kontraktów socjalnych z klientami tut. Ośrodka.

Projekty socjalne

Podstawowym zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Tak rozumiana praca socjalna stanowi fundament polityki społecznej. Jednym z zadań własnych gminy, realizowanym przez tut. Ośrodek jest opracowanie i realizacja projektów socjalnych. Celem projektu socjalnego jest w szczególności uzyskanie (poprzez jego realizację) zmiany na lepsze oraz poprawy sytuacji osoby, rodziny, grupy, jak również:

- podnoszenie poziomu edukacji,
- wzrost poziomu integracji,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- pomoc materialna i rzeczowa.

Projekty społeczne zrealizowane przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobierzycach w roku 2021:

Projekt socjalny - „Zrób prezent pod choinkę - podaruj komuś trochę serca” – edycja II

Czas świąteczny jest magicznym czasem, bez względu na otaczające nas okoliczności. Te w grudniu ubiegłego roku ponownie były wyjątkowe. Nadal byliśmy zmuszeni do wielu poświęceń z uwagi na sytuację epidemiologiczną. Pandemia nie przeszkodziła jednak społeczności lokalnej okazać serca tym, którzy w okresie świątecznym najbardziej tego potrzebują. Jedna z rodzin objęta wsparciem tut. Ośrodka, dzięki indywidualnemu wsparciu sponsora, otrzymała bony towarowe do sklepu Auchan, odzież i zabawki dla dzieci. Wszystkim zaangażowanym bardzo dziękujemy. Nad realizacją, projektu socjalnego „Zrób prezent pod choinkę - podaruj komuś trochę serca” czuwał pracownik socjalny i asystent rodziny.

Projekt socjalny „Amazon dzieciom”

W grudniu najpopularniejszą osobą na ziemi jest Mikołaj. W 2021 roku przekazał dla dzieci i młodzieży paczki ze słodyczami i upominkiem w postaci karty podarunkowej. Dzięki temu wsparciu w okresie przedświątecznym pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobierzycach zrealizowali projekt socjalny pod nazwą „AMAZON dzieciom”. Dzięki hojności sponsora - firmy Amazon przekazano 70 paczek świątecznych dzieciom z 31 rodzin objętych wsparciem GOPS. Tym samym udało się sprawić dodatkową radość dzieciom, podczas trudnego okresu pandemii.

Pomoc bezdomnym

Według stanu na 31 grudnia 2021 roku w kartotekach Ośrodka zarejestrowane były 4 osoby bezdomne, z tego 2 osoba przebywała w Schronisku dla Bezdomnych Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta.

Na terenie naszej Gminy istnieje ścisła współpraca służb ratowniczych, m.in. Zarządzanie Kryzysowe, Policja, Służba Zdrowia, Pogotowie Ratunkowe. W okresie jesienno-zimowym tut. Ośrodek informuje władze lokalne oraz m. in. policję, służbę zdrowia, radnych, sołtysów o konieczności zgłaszania osób bezdomnych wymagających wsparcia. W razie potrzeby kierujemy osoby bezdomne do noclegowni lub schroniska na terenie powiatu wrocławskiego lub miasta Wrocławia.

Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci

Sytuacja epidemiologiczna w roku 2021 nadal utrudniała organizację różnych form wypoczynku w tym również wypoczynku wakacyjnego dla dzieci. Z uwagi na duże obostrzenia dla organizatorów niewiele firm zdecydowało się na organizację tego zadania. Pracownicy socjalni w ramach dodatkowych form pracy socjalnej w środowisku współorganizowali kolonie letnie dla dzieci z najuboższych rodzin. W 2021 roku z Kuratorium Oświaty otrzymaliśmy 8 miejsc na kolonie w miejscowości Radków. Pracownicy socjalni m.in. kwalifikowali

dzieci na kolonie, pomagali w dopełnieniu formalności związanych z wypełnianiem kart zgłoszeniowych, w doposażeniu dzieci do wyjazdu. 41 dzieci wyjechało również na kolonie do Międzywrodzia. Były to kolonie z programem profilaktycznym.

Pomoc w naturze – żywność, odzież, opał, środki czystości oraz sprawienie pochówku.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach pośredniczy w przekazywaniu używanej odzieży, zabawek, sprzętu AGD i mebli, które pozyskujemy od darczyńców. W przypadku braku możliwości ze strony klienta przewiezienia dużych sprzętów, tutejszy Ośrodek pomaga zorganizować transport przy współpracy z Urzędem Gminy w Kobierzycach. Kierowaliśmy osoby i rodziny do Banku Żywności we Wrocławiu w celu odbioru żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa (POPŻ). Mimo, iż klienci naszego Ośrodka muszą dojeżdżać do Wrocławia celem odbioru żywności, to bardzo chętnie korzystają z tej właśnie formy pomocy. Trzeba zaznaczyć, że z tej formy pomocy klienci korzystali wielokrotnie, a asortyment jest bardzo urozmaicony. Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy sprawienie pogrzebu. W roku 2021 pokryliśmy koszt 4 pogrzebów.

Charakterystyka środowisk i struktura wydatków na pomoc społeczną

W Gminie Kobierzyce wg stanu na 31 grudnia 2021 roku zameldowanych było 20.864 osób. W 2021 roku pracownicy socjalni realizując zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej objęli wsparciem 196 rodzin, w których było 412 osób.

Tabela nr 4. Liczba osób objętych pomocą finansową i w naturze (kwoty podane w zaokrągleniu do 1 zł)

ROK	2019		2020		2021	
Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Kwota świadczeń
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych i zleconych	245	987.059	227	809.870	196	663999
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych	0	0	1	2000	0	0
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych	245	987.059	226	807.870	196	663999

Tabela nr 5. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pracą socjalną

	2019		2020		2021	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej ogółem	315	758	334	716	326	695
Pomoc udzielona wyłącznie w postaci pracy socjalnej	70	225	106	240	130	283

Z powyższych tabel wynika, iż w skali ostatnich lat liczba rodzin korzystających z pomocy finansowej i w naturze utrzymuje się na porównywalnym poziomie. Zgodnie z wyżej wymienionymi tabelami tutejszy Ośrodek w 2021 roku nie miał wydatków w ramach zadań zleconych, które obejmują takie zdarzenia jak: specjalistyczne usługi opiekuńcze, zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową, pomoc cudzoziemcom i wynagrodzenia dla opiekuna z tytułu sprawowania opieki przyznanej przez sąd. Z tabeli nr 5 wynika natomiast, iż mimo minimalnego spadku rodzin korzystających z form finansowych, obserwujemy znaczny wzrost rodzin korzystających z pomocy w formie pracy socjalnej m.in. specjalistyczne poradnictwo prawne, psychologiczne, praca z rodzinami objętymi procedurą Niebieskiej Karty.

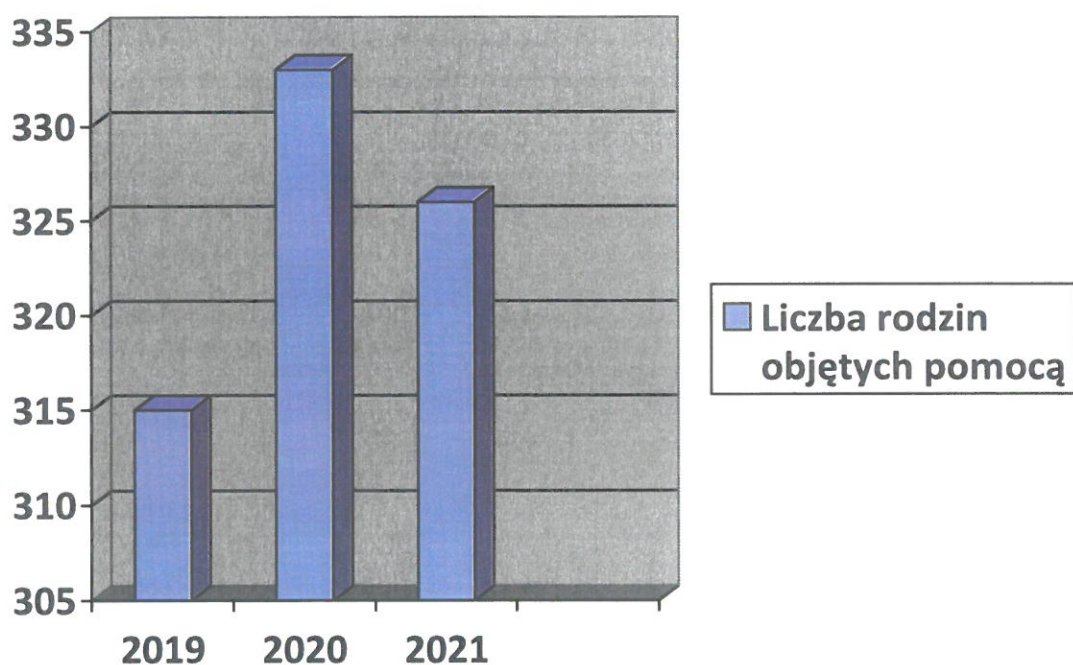
Tabela nr 6. Powody przyznania pomocy

ROK	2019		2020		2021	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Powody trudnej sytuacji życiowej						
Ubóstwo	97	187	117	237	91	175
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	6	6	6	6	4	4
Potrzeba ochrony macierzyństwa	0	0	0	0	0	0
Bezrobocie	43	112	51	121	53	117
Niepełnosprawność	74	124	82	117	67	89
Długotrwała lub ciężka choroba	103	180	92	146	97	150
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	59	247	51	203	50	198
rodziny niepełne	32	95	28	76	28	78
rodziny wielodzietne	27	152	25	134	22	120
Przemoc w rodzinie	68	221	87	237	68	205
Alkoholizm	35	54	35	49	28	44
Narkomania	1	1	3	3	4	5
Trudności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	0	0	0	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	97	187	117	237	91	175
Zdarzenia losowe, klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0

Powyższa tabela wskazuje, iż w 2021 roku dominującym problemem było ubóstwo. W stosunku do innych problemów znacznie wzrósł problem przemocy w rodzinie. W 2021 roku obserwowaliśmy nieznaczny wzrost bezrobocia z uwagi na Covid – 19.

Tabela nr 7. Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Rodziny	2019		2020		2021	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Rodziny ogółem:	315	758	333	716	326	695
liczba osób 1	111	111	154	154	161	161
liczba osób 2	86	172	103	206	59	118
liczba osób 3	50	150	27	81	45	135
liczba osób 4	41	164	18	72	38	152
liczba osób 5	15	75	10	50	15	75
liczba osób 6 i więcej	12	86	21	153	8	54

Wykres nr 2: Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2019 – 2021

Powyższy wykres wskazuje minimalny wzrost świadczeniobiorców pomocy społecznej w Gminie Kobierzyce.

Tabela nr 8. Struktura wydatków w ramach zadań własnych- o charakterze obowiązkowym (kwoty podane w zaokrągleniu do 1 zł

ROK	2019		2020		2021	
Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją pomoc	Kwota świadczeń	Liczba osób, którym przyznano decyzją pomoc	Kwota świadczeń	Liczba osób, którym przyznano decyzją pomoc	Kwota świadczeń
Zasiłki stałe	29	166.983	29	150.570	25	124.612
Schronienie	1	7.698	1	8.215	2	11.226
Posiłek	65	33.772	52	13.631	35	14.092
Zasiłki okresowe	14	43.428	23	51.298	21	59.395
Zdarzenia losowe	16	25.000	4	14.000	2	9.000
Sprawienie pogrzebu	1	2.500	2	4.766	4	10.000
Usługi opiekuńcze (w tym wynagrodzenie opiekunek)	38	243.817	40	159.301	40	328.769
Odpłatność za DPS	36	1051457	36	1051457	40	1.158.745
Zasiłki celowe	149	406.089	149	406.089	137	404.241

W latach 2019 - 2021 zarówno liczba osób jak i wydatki w zakresie odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej utrzymują się na podobnym poziomie. Podobna tendencja utrzymuje się w zakresie usług opiekuńczych. W roku 2020 i 2021 znaczną kwotę Gmina przeznaczyła na pokrycie kosztów związanych ze zdarzeniami losowymi, które coraz częściej dotyczą mieszkańców naszej gminy. Związane jest to z gwałtownymi zjawiskami atmosferycznymi. Od 2017 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach kontynuuje umowę o zapewnieniu schronienia dla osób bezdomnych ze Schroniskami dla Bezdomnych Mężczyzn. W roku 2021 obserwujemy znaczny spadek kosztów dożywiania dzieci w szkołach. Spowodowane to było nauką zdalną dzieci.

Opieka zdrowotna

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285) dla osób nigdzie nieubezpieczonych potwierdza się prawo do ubezpieczenia zdrowotnego na podstawie rodzinnych wywiadów środowiskowych. Prawo to przysługuje na okres 90 dni. Upoważnienie do wydawania decyzji administracyjnych posiada Dyrektor GOPS. W roku 2021 tutejszy Ośrodek wydał 16 decyzje dla 15 osób.

Usługi opiekuńcze

Pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej lub w rodzinie, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona.

Usługi mogą być przyznane osobie, która wymaga pomocy innych osób, a zamieszkująca wspólnie rodzina takiej pomocy nie może zapewnić, m.in. z uwagi na pracę zawodową. Liczba osób, którym przyznano świadczenie w formie usług opiekuńczych utrzymuje się na poziomie roku ubiegłego.

Ogólny koszt oraz liczbę osób objętych usługami opiekuńczymi został ujęty w tabeli nr 8. W 2021 r. usługami opiekuńczymi objęto 40 osób, które łącznie skorzystały z 7 420 godzin usług opiekuńczych. Usługi świadczone były przez 5 opiekunki środowiskowe zatrudnione w GOPS na umowę o pracę, w tym 4 opiekunki zatrudnione były w pełnym wymiarze czasu pracy, a jedna na 1/2 etatu. Liczba osób potrzebujących pomocy w postaci usług opiekuńczych utrzymała się na poziomie roku poprzedniego. Zasady odpłatności za usługi opiekuńcze ustalono Uchwałą Rady Gminy w Kobierzycach z dnia 01.09.2017 r. nr XXIX/533/17 w sprawie określenia szczególnych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania od dnia 29 września 2017 roku.

W 2021 roku maksymalny koszt odpłatności za jedną godzinę usług opiekuńczych wynosił: 18,30 zł. Kwota ta podlega waloryzacji zgodnie z ustawą z dnia 10 grudnia 2020 roku o minimalnym wynagrodzeniu (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 września 2020 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2021 r.). Część osób korzystała z usług opiekuńczych nieodpłatnie, ponieważ ma bardzo niskie dochody nieprzekraczające kryterium ustawy o pomocy społecznej, niektóre osoby są zwolnione z części lub całości odpłatności z powodu ukończonych 85 lat lub innych szczególnych powodów występujących w rodzinie wymienionych w wyżej cytowanej uchwale. W przypadkach gdzie Ośrodek nie mógł zapewnić całodobowych usług opiekuńczych, a były takie potrzeby, kierowano te osoby na ich wniosek do DPS. Z tej formy pomocy skorzystały 40 osób, gdzie koszt ich pobytu wyniósł: 1 158 745 zł.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Kobierzyce

GOPS Kobierzyce w 2021 roku zgodnie z zapisami ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty oraz Uchwały Rady Gminy Kobierzyce z dnia 01 września 2017 r. Nr XXIX/534/17 w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Kobierzyce, realizował zadania pomocy materialnej dla uczniów z terenu naszej gminy. Ww. pomoc w formie stypendiów o charakterze socjalnym udzielana jest uczniom w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, celem zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji i umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia.

W okresie od stycznia do czerwca 2021 roku z tej formy pomocy skorzystało 12 uczniów, natomiast od wrzenia do grudnia 2021 roku 19 uczniów. W 2021 roku żaden uczeń nie skorzystał z pomocy w formie zasiłku szkolnego. Zasiłek szkolny jest to pomoc przyznawana uczniom znajdującym się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego (m.in. długotrwała choroba, zgon rodzica).

V. Realizacja dodatków mieszkaniowych

Tabela nr 9. Struktura wydatków (kwoty podane w zaokrągleniu do 1 zł)

ROK		2019			2020		2021	
Wyszczególnienie		Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych		Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych
Ogółem (w. 2+3+4+5+6+7)		1	203	37102	143	29 512	188	45.463
Z tego w zasobie	gminnym	2	48	9721	45	10233	42	8.561
	spółdzielczym	3	0	0	0	0	0	0
	wspólnot mieszkaniowych	4	23	3833	24	4329	29	5.676
	prywatnym	5	66	13270	58	10165	92	24.542
	towarzystw budownictwa społecznego	6	0	0	0	0	0	0
	innych	7	66	10278	16	4785	25	6.684

Dodatek mieszkaniowy jest formą pomocy dla osób które mają trudności z wnoszeniem bieżących opłat mieszkaniowych.

Od 1 lipca 2021 roku weszła w życie nowelizacja ustawy o dodatkach mieszkaniowych. Najistotniejsze zmiany w przyznawaniu dodatków mieszkaniowych to:

- zmiana definicji dochodu, który będzie teraz ustalony na zasadach podanych w art.3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U z 2020 r. poz. 11).

Kryterium dochodowe będzie się odnosić do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej (w dniu złożenia wniosku), a nie jak dotychczas do najniższej emerytury.

- nowe druki wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz deklaracji o dochodach podjęte Uchwałą Rady Gminy.

Zmiana definicji dochodu spowodowała znaczny wzrost kwot wypłacanych dodatków mieszkaniowych i tym samym zwiększone zainteresowanie tą formą pomocy.

W 2021 roku dodatek mieszkaniowy dla najemców mógł być powiększony o dopłatę z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 – czyli tzw. Dopłata do czynszu. Z tej formy pomocy w naszej gminie skorzystała 1 rodzina, dodatek mieszkaniowy był powiększony o kwotę 1 353,70 zł miesięcznie i był wypłacany przez 6 m-cy.

W 2021 roku średnia kwota dodatku mieszkaniowego wyniosła 241,82 zł (w 2020 r. – 206,38 zł). Dodatki przekazywane były na konta 17 zarządców mieszkań oraz właścicieli wynajmujących mieszkania.

W 2021 roku przyjęto 35 wniosków od 23 rodzin (w 2020 r. przyjęto 28 wniosków od 20 rodzin), wszystkie 35 wniosków zostało rozpatrzonych i postępowanie administracyjne zakończyło się wydaniem decyzji.

Wydano ogółem 35 decyzji, w tym:

pozytywnych – 35

odmownych – 0

umarzających - 0

zmieniających - 0

wstrzymujących wypłatę - 0

odwieszających wypłatę - 0

uchylających - 0.

Decyzje w sprawie przyznania dodatku mieszkaniowego wydawane są na okres 6 miesięcy. Wypłata dodatków mieszkaniowych wraz z ryczałtem na zakup opału przebiegała zgodnie z harmonogramem.

Realizacja Dodatku Energetycznego

Dodatek energetyczny przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej. Za odbiorcę wrażliwego energii elektrycznej uważa się osobę, której przyznano dodatek mieszkaniowy oraz jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

W naszej gminie w 2021 roku z pomocy w formie dodatku energetycznego skorzystało 7 gospodarstw domowych, w tym:

- prowadzonych przez osobę samotną - 3
- składającego się z 2 do 4 osób - 1
- składającego się z co najmniej 5 osób – 3.

W 2021 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił dodatków energetycznych na łączną kwotę: 1 168,00 zł (łącznie z kosztami obsługi: 1 191,34 zł).

Zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Gospodarki dodatek energetyczny w 2021 roku dla gospodarstwa domowego:

- prowadzonego przez osobę samotną – wynosi w okresie od stycznia do kwietnia 10,94 zł miesięcznie, od maja 12,09 zł miesięcznie,
- składającego się z 2 do 4 osób – wynosi w okresie od stycznia do kwietnia 15,19 zł miesięcznie, od maja 16, 79 zł
- składającego się z co najmniej 5 osób - wynosi w okresie od stycznia do kwietnia 18,23 zł miesięcznie, od maja 20,15 zł miesięcznie.

W 2021 roku wpłynęło 18 wniosków o przyznanie dodatku energetycznego. Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone i postępowanie administracyjne zakończyło się wydaniem decyzji. Wydano 18 decyzji administracyjnych w sprawie dodatków energetycznych.

VI. Realizacja Świadczeń Rodzinnych

Świadczenia rodzinne zostały przekazane do realizacji Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Kobierzycach upoważnieniem nr KA 0052.52.2019 do realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych

Głównym kryterium uprawniającym do korzystania ze świadczeń rodzinnych jest przeciętny miesięczny dochód pomniejszony o wysokość składki społecznej, składki zdrowotnej, oraz podatku należnego w przeliczeniu na osobę w rodzinie albo dochód osoby uczącej się, który nie może przekroczyć kwoty 674 zł. Gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 764 zł. Ogółem w 2020 r. decyzją przyznano świadczenia 455 osobom.

Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami

Na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych, kryteria dochodowe uprawniające do: zasiłku rodzinnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego i jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka oraz wysokość świadczeń rodzinnych (z wyłączeniem wysokości świadczenia pielęgnacyjnego) i wysokość zasiłku dla opiekuna, są weryfikowane co 3 lata. Weryfikacji powyższych kwot dokonano 1 listopada 2018 r. Wysokość kryterium dochodowego, uprawniającego do zasiłku rodzinnego, pozostała na dotychczas obowiązującym poziomie.

Od 1 listopada 2019 roku wzrosły kwoty świadczeń rodzinnych:

- zasiłek pielęgnacyjny –215,84 zł,

Pozostałe świadczenia dla rodzin pozostały bez zmian:

- zasiłek rodzinny na dziecko do ukończenia 5. roku życia – 95 zł,
- zasiłek rodzinny na dziecko w wieku powyżej 5. roku życia do ukończenia 18. roku życia –124zł,

- zasiłek rodzinny na dziecko w wieku powyżej 18. roku życia do ukończenia 24. roku życia –135 zł,
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka –1.000 zł,
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego –400 zł,
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka –193 zł, nie więcej jednak niż 386 zł na wszystkie dzieci,
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej –95 zł na trzecie i następne dzieci uprawnione do zasiłku,
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego: do 5. roku życia –90 zł, powyżej 5. roku życia do ukończenia 24 roku życia –110 zł,
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego –100 zł,
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania: na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła –113 zł, na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła –69 zł,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka –1.000 zł,
- świadczenie rodzicielskie –1.000 zł,
- specjalny zasiłek opiekuńczy –620 zł,
- zasiłek dla opiekuna –620 zł.

Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami adresowany jest do najszerszego kręgu rodzin z dziećmi na utrzymaniu.

Kwotę i liczbę świadczeń wypłaconych w latach 2018-2020 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 10. Zasiłki rodzinne

Forma świadczenia	2019		2020		2021	
	kwota	liczba	kwota	liczba		
zasiłek rodzinny	647 817	5 557	524 674	4 470	439 815	3 724
dodatek z tytułu urodzenia dziecka	29 000	29	12 000	12	13 000	13
dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie	84 273	213	78826	203	45 185	117

Forma świadczenia	2019		2020		2021	
	kwota	liczba	kwota	liczba		
korzystania z urlopu wychowawczego						
dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	45 350	230	43119	223	47 506	247
dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	90 060	784	64980	684	62 130	654
dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	38 570	310	28320	260	28 840	266
dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	36 200	326	27200	273	23 651	237
dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	46 299	630	47441	685	45 660	656

Od 1 stycznia 2016 roku w ustawie o świadczeniach rodzinnych obowiązuje zasada „złotówka za złotówkę”. Reguła ta wychodzi naprzeciw rodzinom, których dochód przekroczył wymagane ustawą o świadczeniach rodzinnych kryterium. Dzięki niej rodzice otrzymujący zasiłek rodzinny wraz z dodatkami po uzyskaniu przez członków rodziny dochodu powodującego przekroczenie ustawowego kryterium nie tracą prawa do świadczeń i mogą nadal je otrzymywać. Świadczenia wypłacane są wówczas w wysokości różnicy między przysługującą kwotą świadczeń, tzw. „łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami” a wysokością dochodu rodziny otrzymywanego ponad kryterium dochodowe. Wysokość świadczeń jest zatem pomniejszona o kwotę „przekroczenia kryterium dochodowego” pomnożoną przez liczbę osób w danej rodzinie. W 2021 r. wypłacono 41 042,83 zł przy 1116 świadczeniach.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka przysługuje jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka w wysokości 1000 zł na jedno dziecko. Od 1 stycznia 2013 roku jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekroczy kwoty 1922,00 zł netto.

Świadczenie rodzicielskie

Aby objąć wsparciem jak największą grupę osób i zapewnić rodzicom jak największe wsparcie materialne w pierwszym okresie życia dziecka, świadczenie rodzicielskie w wysokości 1000 zł miesięcznie nie jest uzależnione od kryterium dochodowego (jest to kwota netto, gdyż świadczenie rodzicielskie nie podlega opodatkowaniu, ani innym obciążeniom). Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, którym urodziło się dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Świadczenie rodzicielskie jako świadczenie okresowe przysługuje przez okres: 52 tygodni w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, 65 tygodni - w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, 67 tygodni - w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, 69 tygodni - w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, 71 tygodni - w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie.

Kwotę i liczbę świadczeń wypłaconych w latach 2019-2021 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 11. Świadczenia rodzicielskie

Forma świadczenia	2019		2020		2021	
	kwota	liczba	kwota	liczba	kwota	liczba
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	94 000	94	65000	65	60 000	60
Świadczenie rodzicielskie	442 907	479	377666	414	352 341	408

Świadczenia opiekuńcze

Celem świadczeń opiekuńczych jest częściowe pokrycie wydatków związanych z opieką lub pielęgnacją starszego albo niepełnosprawnego członka rodziny. Do omawianych świadczeń należą:

- zasiłek pielęgnacyjny przyznawany w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji,
- świadczenia pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobom legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczność stałej lub długotrwałej

opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczność stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Niepełnosprawność osoby wymagającej opieki musi powstać przed 18 rokiem życia, albo w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia,

- specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania osobistej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczność stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczność stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. (Od dnia 1 stycznia 2015 r. uchylony został art. dotyczący rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej),
- zasiłek dla opiekuna- z dniem 15 maja 2014 r. weszła w życie ustawa z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. Ustawa ta określa warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Pomoc ta wynosi **620 zł** miesięcznie (opłacane są przy tym składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz ubezpieczenie społeczne).

Wysokość i liczbę świadczeń opiekuńczych wypłaconych w latach 2019-2021 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 12. Świadczenia opiekuńcze

Forma świadczenia	2019		2020		2021	
	kwota	liczba	kwota	liczba	kwota	liczba
Zasiłek pielęgnacyjny	485 233	2566	586148	2719	651 555	3 020
Świadczenie pielęgnacyjne	680 737	436	939185	521	1 042671	353
Specjalny zasiłek opiekuńczy	25 420	41	27280	44	9 420	16
Zasiłek dla opiekuna	80	1	0	0	0	0

Od 1 stycznia 2017 r. weszła w życie ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Przewiduje ona między innymi pomoc finansową z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu (które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu), przyznaje się, na to dziecko, jednorazowe świadczenie w wysokości 4000 zł. Jednorazowe świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka – na jego wniosek. Świadczenie to przyznaje się bez względu na dochód. Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Jednorazowe świadczenie przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu (nie dotyczy osób będących prawnymi lub faktycznymi opiekunami dziecka, a także do osób, które przysposobiły dziecko).

Wysokość i liczbę świadczenia „Za życiem” wypłaconego w latach 2019-2021 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 13. Świadczenia „za życiem”

Forma świadczenia	2019		2020		2021	
	kwota	liczba	kwota	liczba	kwota	liczba
ZA ŻYCIEM	20 000	5	12000	3	20 000	5

Ubezpieczenie świadczeniobiorców

Za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna na podstawie art. 6 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wójt, burmistrz lub prezydent miasta opłaca składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości odpowiednio:

- świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego przysługujących na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych,
- zasiłku dla opiekuna przysługującego na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego) odpowiednio 20-letniego przez kobietę i 25-letniego przez mężczyznę.

Na podstawie art. 66 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych - podmiotami podlegającymi obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu są:

- osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy lub dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania, przyznane na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;
- osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, przyznane na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;
- osoby pobierające zasiłek dla opiekuna, przyznany na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

Kwotę i liczbę osób ubezpieczonych latach 2019-2021 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 14. Ubezpieczenia świadczeniobiorców

Forma świadczenia	2019		2020		2021	
	kwota	liczba	kwota	liczba	kwota	liczba
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	129 910	335	174164	375	201 209	388
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	15 773	121	25322	180	27 039	167

Koordinacja

Zgodnie z art. 23a ustawy o świadczeniach rodzinnych - w przypadku gdy osoba uprawniona do świadczeń rodzinnych lub członek rodziny tej osoby przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, organ właściwy przekazuje wniosek wraz z dokumentami marszałkowi województwa.

Każde państwo członkowskie Unii Europejskiej przewiduje w swoim ustawodawstwie pomoc dla rodziny, jeśli znajdzie się ona w sytuacji kryzysowej. Dzięki zasadom koordynacji

rodzina otrzyma pomoc bez względu na to, w jakim kraju UE przebywa, a w jakim pozostali członkowie rodziny. Muszą być jednak spełnione wymagania, jakie nakładają przepisy kraju, w którym jest się ubezpieczonym/zatrudnionym.

W Polsce świadczenia dla rodziny finansowane są z budżetu państwa, prawo do nich zależy od tego, w jakiej sytuacji znajduje się rodzina osoby, która występuje o świadczenie. Niektóre państwa członkowskie uzależniają prawo do świadczeń rodzinnych od tego, jak długo osoba pracowała i była ubezpieczona, oraz czy mieszka na jego terytorium. Świadczenia rodzinne są przyznawane nawet wówczas, gdy osoba uprawniona mieszka na terytorium innego państwa niż to, które jest zobowiązane do wypłaty tych świadczeń. Świadczenia rodzinne przyznawane są także wtedy, gdy rodzina mieszka w innym państwie niż to, które przyznało świadczenia, np. dzieci mieszkają w Polsce, a rodzic pracuje we Francji.

W przypadku, gdy więcej niż jedno państwo powinno wypłacać świadczenia rodzinne, kolejność pierwszeństwa do wypłaty świadczeń jest następująca: w pierwszej kolejności z tytułu zatrudnienia lub pracy na własny rachunek, w drugiej kolejności z tytułu otrzymywania emerytury lub renty i w ostatniej kolejności na podstawie miejsca zamieszkania.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach wypłacił w 2021 r. świadczenie pielęgnacyjne z tytułu opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym w łącznej kwocie 15 768,00 zł przy 9 świadczeniach oraz 5 612,00 zł przy 26 świadczeniach z tytułu uzyskania prawa do zasiłku pielęgnacyjnego w związku z zaistniałą koordynacją. Jednocześnie w 2021 roku 9 spraw dotyczących zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami zostało przekazanych do Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w celu ustalenia czy w powyższych sprawach zachodzi koordynacja.

VII. Fundusz Alimentacyjny – pomoc osobom uprawnionym do alimentów

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowymi z budżetu państwa, wspierając osoby w trudnej sytuacji materialnej z powodu niemożności wyegzekwowania alimentów.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Od **01.10.2020 r.** świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty **900 zł na osobę w rodzinie**.

W latach 2019-2021 liczba oraz kwota wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego sukcesywnie maleją (Tabela nr 12). Kolejne podniesienie kryterium dochodowego nie wpłynęło na zwiększenie liczby osób uprawnionych do świadczeń.

Ponadto od 1 października 2020 r. przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wprowadzono tzw. mechanizm „złotówka za złotówkę”, który zakłada, że przekroczenie kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, czyli kwoty 900 zł miesięcznie na osobę w rodzinie np. o 200 zł nie skutkuje automatycznie utratą prawa do tych świadczeń. Świadczenie przysługuje wówczas w wysokości pomniejszonej o kwotę przekroczenia kryterium. Minimalna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługująca z zastosowaniem tego mechanizmu wynosi 100 zł.

W 2021 roku wypłacono 49 świadczeń z funduszu alimentacyjnego w łącznej kwocie 19 730,87 zł przy zastosowaniu mechanizmu „złotówka za złotówkę”.

Tabela nr 15. Wydatki na fundusz alimentacyjny w latach 2019-2021 r. (kwoty podane w zaokrągleniu do 1 zł)

ROK	2019		2020		2021	
Wyszczególnienie	kwota	liczba świadczeń	kwota	liczba świadczeń	kwota	liczba świadczeń
Wypłacone świadczenia z funduszu alimentacyjnego, w tym:	318 610	811	315 962	795	325 729	780
wypłacone świadczenia z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”	-	-	4 940	12	19 730,87	49

Dłużnicy alimentacyjni są zobowiązani do zwrotu należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami za opóźnienie. Poniższa tabela przedstawia wysokość kwot zwróconych przez dłużników alimentacyjnych w latach 2019-2021. Na przestrzeni lat obserwuje się wzrost kwot wyegzekwowanych od dłużników alimentacyjnych. Kwoty te stanowią w 40 % dochód własny gminy, a w 60 % dochód budżetu państwa.

Tabela nr 16. Kwoty wyegzekwowane od dłużników alimentacyjnych w ramach funduszu alimentacyjnego (w zł)

miejsce przekazania	2019	2020	2021
należności gminy wierzyciela	43 343	34 227	26 418
budżet państwa	65 014	51 340	39 628
odsetki	68 556	50 444	41 208
łącznie	176 913	136 011	107 254

VIII. Świadczenia wychowawcze

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach realizuje zadania określone w ustawie z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz.U. Z 2019 r., poz. 2407 ze zm.) jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Takie rozwiązanie ma zmniejszyć obciążenia finansowe rodzin związane z wychowywaniem dzieci, a tym samym zachęcać do zwiększenia dietności polskich rodzin. Świadczenie wychowawcze przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka lub opiekunowi prawnemu dziecka.

Dzięki wprowadzonym zmianom od 1 lipca 2019 roku świadczenie wychowawcze przysługuje na wszystkie dzieci do 18 roku życia, bez względu na dochody uzyskiwane przez rodzinę. Od tego czasu przyznanie prawa do świadczenia wychowawczego nie wymaga już ustalenia alimentów na dziecko od drugiego rodzica w przypadku wniosków składanych przez rodziców samotnie wychowujących dziecko. Od 1 lipca 2019 roku dodatkowe wsparcie na dziecko w postaci dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego otrzymają także placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego, placówki opiekuńczo-wychowawcze typu interwencyjnego, placówki opiekuńczo-wychowawcze typu specjalistyczno-terapeutycznego, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne oraz interwencyjne ośrodki preadopcyjne.

Do tej pory dodatek wychowawczy (w wysokości świadczenia wychowawczego) przyznawany był rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka, a w przypadku placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego przyznawany był dodatek do zryczałtowanej kwoty, o którym mowa w art. 115 ust. 2a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Na wzór rozwiązania obowiązującego w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego przyjęto zasadę, że dodatek przyznaje się na wniosek dyrektora placówki składany do powiatowego centrum pomocy rodzinie właściwego ze względu na miejsce położenia placówki.

Dodatek ten, w szczególności, powinien być przeznaczony na rozwój zainteresowań wychowanków placówki oraz zwiększanie ich szans edukacyjnych i rozwojowych.

Program 500+ objął także dzieci umieszczone w domach pomocy społecznej.

Rodzice przystępujący do programu mają aż 3 miesiące od dnia urodzenia dziecka na złożenie wniosku o przyznanie świadczenia wychowawczego. Złożenie wniosku w tym czasie gwarantuje przyznanie świadczenia z wyrównaniem od dnia narodzin dziecka.

Rozwiązanie dotyczy odpowiednio także opiekuna prawnego i opiekuna faktycznego dziecka. Istnieje także rozwiązanie pozwalające na przyznanie, z zachowaniem ciągłości, świadczenia wychowawczego drugiemu z rodziców dziecka w przypadku śmierci rodzica, któremu świadczenie zostało przyznane na dany okres lub który zmarł przed rozpatrzeniem złożonego wniosku.

Rozwiązanie to pozwala na przyznanie, z zachowaniem ciągłości, świadczenia wychowawczego drugiemu z rodziców dziecka w przypadku śmierci rodzica, któremu świadczenie zostało przyznane na dany okres lub śmierci rodzica który złożył wniosek o świadczenie ale zmarł przed jego rozpatrzeniem. Aby zachować ciągłość świadczenia rodzic, który został z dzieckiem musi złożyć wniosek w terminie 3 miesięcy od dnia śmierci rodzica, który do tej pory pobierał świadczenie wychowawcze.

Prawo do świadczenia wychowawczego rozstrzygane jest w formie informacji, a nie jak to obowiązywało w latach poprzednich w formie decyzji administracyjnej.

Osoba otrzymuje przesyłaną na adres poczty elektronicznej informację o przyznaniu świadczenia lub w przypadku braku poczty elektronicznej informację może odebrać osobiście. Nieodebranie informacji o przyznaniu świadczenia wychowawczego nie wstrzymuje wypłaty tego świadczenia.

Od 1 stycznia 2022 r. weszły w życie ważne zmiany w programie „Rodzina 500+”. Obsługą programu w zakresie wniosków o świadczenia wychowawcze składanych od 1 stycznia 2022 r. zajmuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Od 1 stycznia 2022 r. wnioski o świadczenie wychowawcze można składać do ZUS wyłącznie online, a pieniądze trafią na konto bankowe.

Sprawy dotyczące prawa do świadczenia wychowawczego za okresy sprzed 1 stycznia 2022 r. nadal są realizowane przez dotychczasowe organy. Samorządy kontynuują wypłacanie świadczeń wychowawczych przyznanych z wniosków złożonych przed 1 stycznia 2022 r.

do końca okresu, na jaki zostały przyznane, czyli do końca maja 2022 r.

Od 1 lutego 2022 roku, ruszy nabór wniosków na nowy okres świadczeniowy, który będzie obowiązywał od 1 czerwca 2022 r. - przez Platformę Usług Elektronicznych (PUE) ZUS, bankowość elektroniczną i portal Emp@tia.

Co istotne, w nowym okresie świadczeniowym 2022/2023, o świadczenie wychowawcze mogą ubiegać się także rodziny zastępcze, osoby prowadzące rodzinny dom dziecka, dyrektorzy placówek opiekuńczo-wychowawczych, dyrektorzy regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych dyrektorzy interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych. W przypadku tych osób, świadczenie wychowawcze zastąpi dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który dotychczas był im wypłacany w ramach programu Rodzina 500+.

Przyznaniem i wypłatą świadczenia zajmuje się ZUS. Wnioski o świadczenie wychowawcze, tak jak w przypadku programu "Dobry start", można składać tylko drogą elektroniczną przez Internet za pośrednictwem jednego z trzech kanałów wnioskowania: przez Platformę PUE ZUS, portal informacyjno-usługowy Emp@tia na stronie empatia.mpips.gov.pl lub bankowość elektroniczną.

Jeśli w 2021 r. osoba złożyła w gminie wniosek na trwający od 1 czerwca 2021 r. do 31 maja 2022 r. okres świadczeniowy 2021/2022, nie składa ponownie w ZUS wniosku o świadczenie na ten okres. Gmina będzie kontynuowała wypłatę świadczeń przyznanych na ten okres do 31 maja 2022 r. Na obecnie trwający okres świadczeniowy 2021/2022 wnioski o świadczenie wychowawcze do ZUS powinny złożyć od dnia 1 stycznia 2022 r., tylko te osoby, które ubiegają się o świadczenie wychowawcze na nowo narodzone dzieci, a także na dzieci urodzone przed 2022 r., jeśli wcześniej nie złożyły wniosku w gminie.

Natomiast od 1 lutego 2022 r. osoby mogą składać do ZUS wnioski o świadczenie wychowawcze na kolejny okres świadczeniowy 2022/2023 trwający od 1 czerwca 2022 r. do 31 maja 2023 r.

Postępowanie w sprawie świadczenia wychowawczego będzie prowadzone w formie elektronicznej. Wszystkie informacje na temat wniosku i jego obsługi osoba znajdzie

na swoim profilu w PUE ZUS. Tak jak w przypadku programu „Dobry start”, przyznanie przez ZUS świadczenia wychowawczego nie wymaga wydania decyzji administracyjnej. Jeśli świadczenie wychowawcze zostanie przyznane, to rodzic otrzyma informację o przyznaniu świadczenia, która będzie znajdować się w skrzynce odbiorczej na profilu na PUE ZUS – także w sytuacji, gdy wniosek został złożony przez bankowość elektroniczną lub portal Emp@tia. Wypłata przyznanego świadczenia wychowawczego będzie odbywać się wyłącznie w formie bezgotówkowej, na wskazane przez wnioskodawcę konto bankowe.

Prawo do świadczenia wychowawczego jest ustalane na roczny okres świadczeniowy trwający od 1 czerwca do 31 maja następnego roku kalendarzowego. Świadczenie wychowawcze wypłacane jest w okresie miesięcznym i przysługuje na dziecko od momentu urodzenia do dnia ukończenia 18 roku życia.

Do programu Rodzina 500 plus można dołączyć w każdym momencie. O świadczenie wychowawcze mogą się ubiegać również osoby, których członkowie rodziny przebywają poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - w państwach Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, a wyjazd/pobyt ten nie ma charakteru turystycznego, leczniczego lub nie jest związany z podjęciem przez dziecko kształcenia poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. W takich przypadkach gmina przekazuje wniosek wraz z dokumentami wojewodzie w celu jego rozpatrzenia i ustalenia czy nie mają zastosowania unijne przepisy o koordynacji systemu zabezpieczeń społecznych. Ma to na celu uniknięcie niedopuszczalnej w przepisach unijnych sytuacji pobierania przez tę samą osobę podobnych świadczeń w dwóch państwach UE/EOG jednocześnie. Świadczenie wychowawcze nie jest wliczane do dochodu przy ustalaniu prawa do innych świadczeń, m.in. z pomocy społecznej, rodzinnych, z funduszu alimentacyjnego czy stypendiów dla uczniów i studentów.

Świadczenie wychowawcze i koszty jego obsługi finansowane są w formie dotacji celowej z budżetu państwa. Koszty związane z obsługą świadczeń wychowawczych wynosiły w 2021 r. zgodnie z art. 29 ust. 4 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r., poz. 2407 ze zm.), 0,85% otrzymanej dotacji na świadczenie wychowawcze.

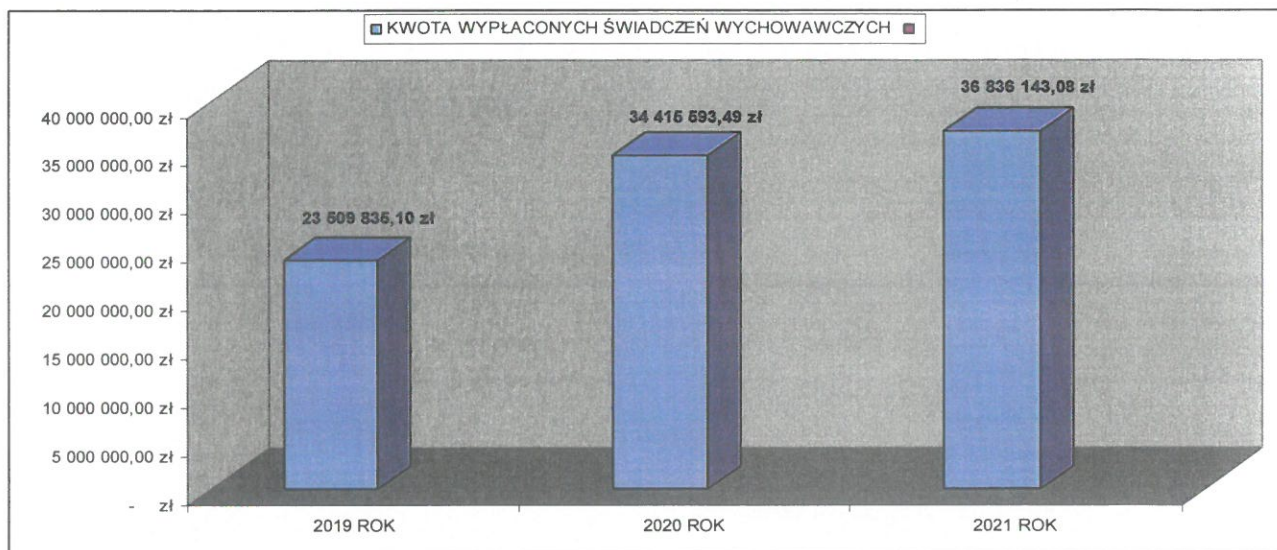
Kwota otrzymanej dotacji na realizację zadania w 2021 roku wyniosła **36 143 760,00 zł** łączna kwota wykorzystanej dotacji na realizację zadania w 2021 roku wyniosła **36 139 363,59 zł**.

Realizacja świadczenia wychowawczego w 2021 roku:

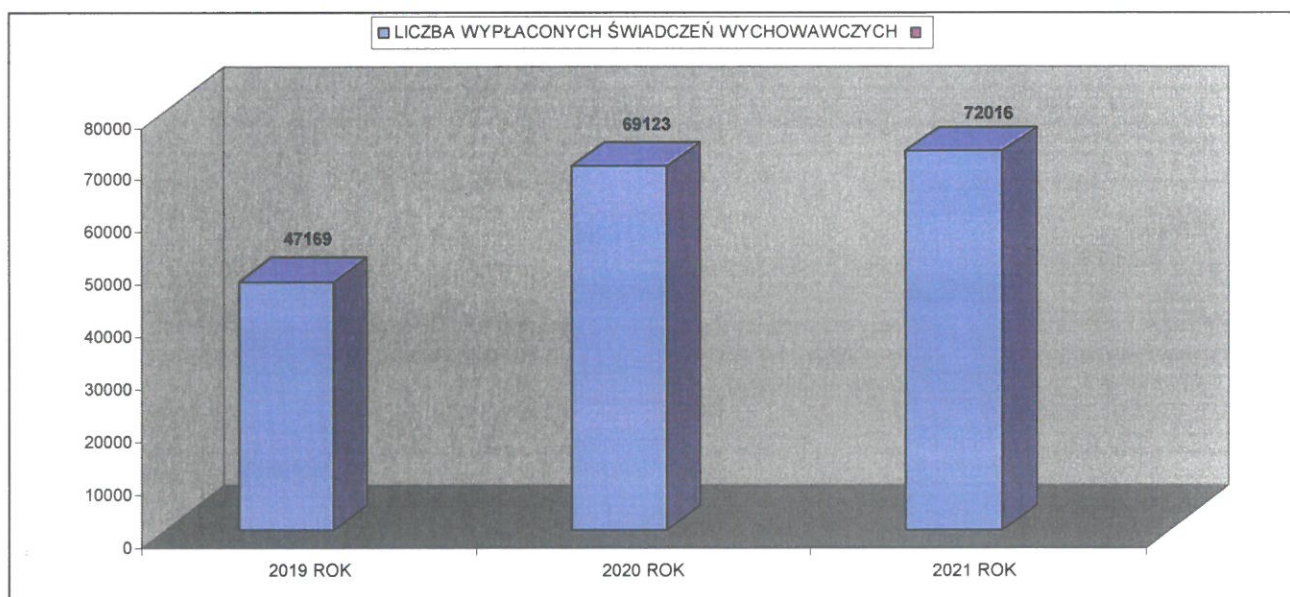
- 1) Zarejestrowano **4626** wniosków w tym w formie papierowej **474**, drogą elektroniczną **4152**
- 2) Wydano **278** decyzji:
 - 42 decyzje uchylające
 - 8 decyzji nienależnie pobranych świadczeń
 - 22 decyzje zmieniające
 - 204 decyzje umarzające
 - 2 decyzje odmowne;
- 3) Wydano 4319 informacji o przyznaniu świadczenia wychowawczego
- 4) Wydano 28 postanowień pozostawiających wnioski bez rozpatrzenia
- 5) Wydano 8 decyzji stwierdzających nienależnie pobrane świadczenia wychowawcze, kwota odzyskanych świadczeń nienależnie pobranych w 2021 r. wyniosła **8 500,00zł**
- 6) Wypłacono łącznie **72016** świadczeń wychowawczych co dało kwotę **35 838 143,08 zł**
- 7) Wypłacono w ramach koordynacji **750** świadczeń wychowawczych co dało kwotę **352 582,48 zł**

Tabela nr 17. Program „Rodzina 500 plus” w liczbach

	WYSZCZEGÓLNIENIE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	SUMA
1.	Liczba świadczeń wychowawczych wypłaconych w miesiącu	5905	5881	5982	6079	5988	5419	6054	6062	6135	6123	6184	6204	72016
2.	Liczba świadczeń wychowawczych wypłaconych w ramach koordynacji	35	47	81	63	44	11	22	88	52	49	109	149	750

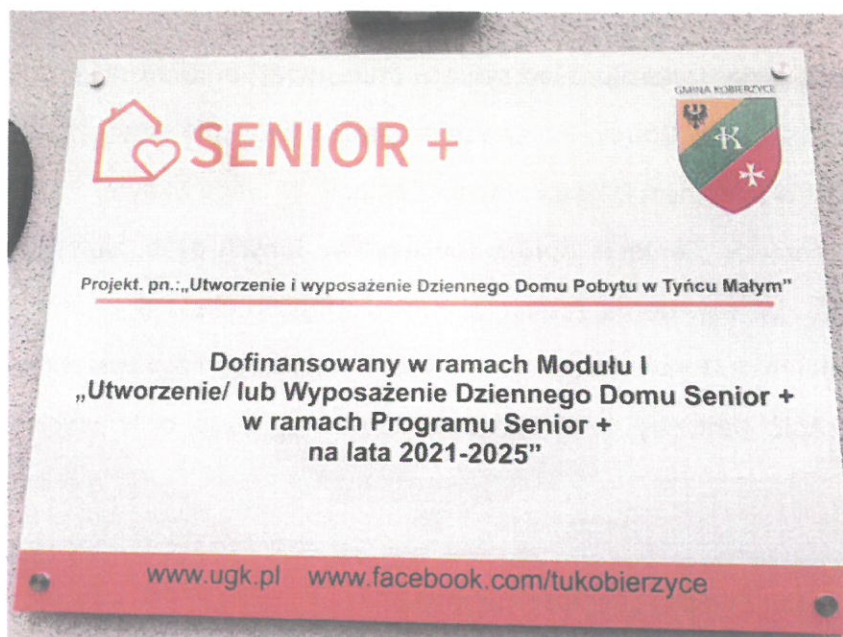
Wykres nr 3: Kwoty wypłaconych świadczeń wychowawczych w latach 2019- 2021

Wykres nr 4: Liczba świadczeń wychowawczych wypłaconych w latach 2019-2021

Dzienny Dom Pomocy Senior+ w Tyńcu Małym

Jedną z form wsparcia oferowaną osobom starszym przez Gminę Kobierzyce w systemie pomocy społecznej jest umożliwienie im pobytu w dziennym domu pomocy. Osoby, którym rodzina nie jest w stanie zapewnić właściwej, profesjonalnej opieki w miejscu zamieszkania kierowane są do domów pomocy społecznej bądź do środowiskowych domów samopomocy. Wyposażenie budynku zostało sfinansowane z projektu w ramach Modułu I „Utworzenie/ lub wyposażenie Dziennego Domu Senior+ w ramach Programu Senior+ na lata 2021-2025”.

6 grudnia 2021 roku Gmina Kobierzyce został otwarty Dzienny Dom Pomocy „Senior+” w Tyńcu Małym. Placówka przewidziana jest dla 30 osób zamieszkałych na terenie gminy Kobierzyce, które ukończyły 60 rok życia i są nieaktywne zawodowo oraz nie wymagają stałej opieki pielęgnacyjno-lekarskiej. Na dzień 31 grudnia wydanych zostało 18 decyzji administracyjnych o przyjęciu do placówki. Jest to ośrodek wsparcia, którego celem jest zorganizowanie czasu wolnego pensjonariuszom, służy zaspokajaniu ich potrzeb, a także wsparcia w samodzielnym egzystowaniu w środowisku lokalnym.

Rekrutacja prowadzona jest na obszarze całej gminy Kobierzyce. Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (GOPS) na bieżąco udzielają informacji o zasadach przyjęcia do Dziennego Domu Pomocy „Senior+”. Decyzja o pobycie w DDP poprzedzona jest każdorazowo indywidualną oceną sytuacji materialnej i życiowej (rodzinnej i zawodowej) seniora oraz jego opiekunów faktycznych. Decyzja administracyjna w sprawie skierowania seniora do DDP wydawana jest przez osobę upoważnioną, zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej, po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego.

Pobyt w Domu jest odpłatny. Informacja dotycząca naliczanej odpłatności za miesięczny pobyt w Dziennym Domu Pomocy umieszczona jest w decyzji administracyjnej. Wysokość odpłatności będzie uzależniona od sytuacji finansowej seniora oraz na podstawie Uchwały nr XXXI/576/2021 Rady Gminy Kobierzyce w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności w Dziennym Domu Pomocy „Senior+” w Tyńcu Małym.

Dzienny Dom Pomocy „Senior+” oprócz towarzystwa innych osób, zapewnia zajęcia w różnych dziedzinach.. W ww. domu zazwyczaj można spędzić około 8 godzin na dobę. Zakres działalności Dziennych Domów Pomocy jest bardzo szeroki, pomaga zorganizować czas w ciągu dnia, zaspokoić potrzeby towarzyskie i kulturalne, dbać o kondycję fizyczną i psychiczną.

Zadania Dziennego Domu Pomocy „Senior+” to m.in.:

- zapobieganie wykluczeniu społecznemu
- aktywizacja i integracja osób starszych,
- tworzenie nowych więzi społecznych poprzez organizowanie wzajemnej pomocy,
- budowanie więzi międzypokoleniowej poprzez zapobieganie rosnącej przepaści między seniorami a aktywnym młodym pokoleniem,
- kształtowanie umiejętności w zakresie radzenia sobie z problemami życia codziennego,
- kształtowanie umiejętności organizowania i zagospodarowania czasu wolnego z uwzględnieniem indywidualnych zainteresowań, możliwości oraz umiejętności uczestnika,
- zapobieganie wykluczeniu społecznemu,
- twórcze przeżywanie okresu starości,
- dbałość o kondycję fizyczną i intelektualną poprzez rehabilitację ruchową i terapię zajęciową,
- zaspokajanie potrzeb bytowych, kulturalnych i towarzyskich.

Główne cele działalności Dziennego Domu Pomocy:

- aktywne spędzanie czasu, rozwijanie zainteresowań oraz nabywanie nowych umiejętności, które pozwolą na reaktywację społeczną osób starszych (m. in. Informatycznych);
- przeciwdziałanie izolacji i samotności osób starszych i niepełnosprawnych –integracja międzypokoleniowa -zabezpieczenie dostępu do oferty kulturalnej i krajoznawczej;
- stworzenie możliwości uzupełnienia i poszerzenia wiedzy podczas zajęć edukacyjnych i warsztatowych;
- zapewnienie osobom starszym i niepełnosprawnym opieki w warunkach bytowych zbliżonych do warunków domowych.

Harmonogram zajęć w Dziennym Domu Pomocy „Senior+”:

7.30 – 8.15 sprawy organizacyjne placówki

8.15 – 9.30 przygotowanie i wydanie śniadania

9.30 – 13.00 zajęcia grupowe

- Rehabilitacja indywidualna i grupowa (grupy 4-5 osobowe)

Dzienny Dom Pomocy „Senior+” w Tyńcu Małym posiada bardzo dobrze wyposażoną salę rehabilitacyjną z lustrami. Na sali znajduje się, między innymi: rower stacjonarny, rower poziomy, orbitrek oraz bieżnia, duże piłki gimnastyczne, taśmy rehabilitacyjne, hantle oraz inne sprzęty niezbędne do zajęć.

Z każdym z naszych pensjonariuszy, po przyjęciu do ośrodka, został przeprowadzony wywiad oraz badanie narządu ruchu, oceniające aktualną sprawność fizyczną oraz ogólny stan zdrowia. Po 3 miesiącach pobytu planowane jest badanie kontrolne oceniające postępy każdego z seniorów.

W naszym ośrodku odbywają się zajęcia grupowe oraz indywidualne prowadzone przez fizjoterapeutę. Zajęcia są dostosowane do stanu zdrowia i sprawności fizycznej naszych seniorów. Ćwiczenia odbywają się codziennie, w małych grupach lub indywidualnie.

Nasi podopieczni bardzo chętnie korzystają z proponowanych im ćwiczeń rehabilitacyjnych i aktywności sportowych.

Zajęcia terapeutyczne:

Spacer po Tyńcu Małym

Wspólne oglądanie filmu

Kolędowanie

Gry planszowe, bingo, duży chińczyk,

Przygotowywanie jasełek

Wykonywanie bałwanów z różnych materiałów,

Salon piękności,

Kartki noworoczne i sylwester – zajęcia taneczne.

13.00 – 14.00 obiad

14.00 – 14.45 wspólne rozmowy, kolędowanie, leżakowanie w sali odpoczynku

14.45 – 15.30 rozwożenie do domów

Plan dnia dostosowany jest do indywidualnych potrzeb pensjonariuszy.

15.00 – 15.30 uzupełnianie dokumentów i przygotowywanie się do zajęć na dzień następny

Dom czynny jest przez 5 dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku, z wyjątkiem świąt i dni wolnych od pracy, przez 8 godzin dziennie od godz. 7:30 do godz. 15:30.

W ramach prowadzenia działalności przez Dom Pomocy, uczestnikom zapewnione zostaną usługi:

1. W zakresie potrzeb bytowych:

- wyżywienie – 2 posiłki dziennie w tym 1 gorący,
- utrzymanie czystości.

2. Opiekuńcze polegające na:

- udzielaniu pomocy w podstawowych czynnościach życiowych oraz przewyżnianiu trudności życiowych,
- niezbędnej pomocy w załatwieniu spraw osobistych.

3. Wspomagające polegające na:

- umożliwieniu udziału w terapii zajęciowej,
- aktywizowaniu pensjonariuszy i podnoszeniu sprawności.

Wspieranie seniora w środowisku zamieszkania to działanie sprzyjające utrzymaniu odpowiedniej jakości życia i opóźniające potrzebę korzystania z pomocy instytucjonalnej - pobyt w placówce całodobowej opieki.

IX. Programy

1. Program rządowy „Posiłek w szkole i w domu” ustanowiony Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu " Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023

Tabela nr 18. Wydatki na program „Posiłek w szkole i w domu”.

Koszt programu	2019	2020	2021
Ogółem w tym	224.243	254.690	206.092
środki własne	103.674	127.955	98.330
dotacja	120.569	126.735	107.762

Do roku 2018 program nosił nazwę „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Powyższa tabela przedstawia wydatki na realizację rządowego programu, które pozostają na podobnym poziomie. W ramach działalności gminy został uchwalony **program oślonowy w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2019-2023**. Celem ww. programu jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych.

Program przewidywał przyznanie pomocy w formie posiłku, ze szczególnym uwzględnieniem osób, których dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał 150% kryterium dochodowego określonego zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej. Uchwałą Rady Gminy zostało podniesione kryterium do 200 % nieodpłatnie.

Liczba dzieci objętych pomocą w postaci posiłku w szkołach i w przedszkolach w 2021 r. wynosiła 35.

Dożywianie w szkołach udzielane jest w formie gorącego posiłku i prowadzone jest w czasie trwania roku szkolnego, tj. przez 10 miesięcy. Dzieci przedszkolne objęte są tą formą pomocy również w okresie wakacyjnym. Tutejszy Ośrodek podpisał z placówkami oświatowymi stosowne umowy i porozumienia. Rodziny otrzymywały także pomoc w formie

zasiłków na zakup żywności. W 2021 roku nie odmówiono żadnej rodzinie pomocy w formie dożywiania. Powyższym programem objętych było ogółem 255 osób.

Z uwagi na panującą w roku 2021 sytuację epidemiologiczną w naszym kraju, brak nauki stacjonarnej, zmuszeni byliśmy zmienić formy pomocy dla dzieci i ich rodzin. Rodziny, które otrzymywały pomoc z ww. programu i nie mogły z niego korzystać w warunkach szkolnych, otrzymały w zastępstwie paczki z produktami żywnościowymi. Dożywianie osób potrzebujących w naszej gminie było finansowane z zadań zleconych i własnych.

2. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021

Realizowano zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych za 2021 rok na podstawie Uchwały Rady Gminy Kobierzyce. Adresatami ww. programu były osoby zamieszkujące teren gminy Kobierzyce. Programy realizowały różne jednostki organizacyjne w gminie oraz realizatorzy akcji letniej- kolonie.

Między innymi w Gminnym Punkcie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Kobierzycach, ul. W. Witosa 15, realizowano następujące programy profilaktyczne:

- program motywujący osoby uzależnione do leczenia (dla osób początkujących) – realizacja raz w tygodniu, w programie udział wzięły 27 osób z problemem alkoholowym,
- program grupy motywującej osoby uzależnione do leczenia - realizacja raz w tygodniu, w programie udział wzięło 8 osób z problemem alkoholowym,
- program grupy młodzieżowej, realizacja 2 grup raz w tygodniu, w programie udział wzięło 11 uczniów szkół podstawowych,
- program wsparcia dla rodzin z problemem alkoholowym, dyżury, realizacja raz w tygodniu, udział w programie wzięło 45 osób.

Przeprowadzono warsztaty profilaktyczne i szkolenia dla osób współpracujących w zakresie przemocy i uzależnień: pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobierzycach, członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, udział wzięło 8 osób. Zakupiono materiały edukacyjno- informacyjne

(broszury, ulotki, plakaty i inne) dotyczące profilaktyki uzależnień oraz środki czystości niezbędne do funkcjonowania Gminnego Punktu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień.

W siedzibie GOPS odbywała swe posiedzenia Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Komisja ta inicjuje działania w zakresie Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, rozpatruje sprawy związane z procedurą zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego od alkoholu i opiniuje wnioski o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Sporządzono 14 wniosków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o sądowe zobowiązanie do leczenia odwykowego osób z problemem alkoholowym,

Pracownicy socjalni sporządzili 20 wywiadów środowiskowych osób z problemem alkoholowym zgodnie z listą GKRPA.

3. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021

Na podstawie Uchwały Rady Gminy Kobierzyce w 2021 roku realizowano zadania z zakresu narkomanii. Adresatami ww. programu były osoby zamieszkujące teren gminy Kobierzyce. W Gminnym Punkcie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Kobierzycach przy ul. Witosa 15, były realizowane następujące programy profilaktyczne:

- 1) grupa motywująca osoby uzależnione od narkotyków do leczenia, przed podstawową terapią lub po podstawowej terapii odwykowej w placówce zdrowia,
- 2) grupa edukacyjna dla młodzieży z grup ryzyka,
- 3) grupa wsparcia dla rodziców dzieci uzależnionych od narkotyków lub eksperymentujących z narkotykami,
- 4) program w zakresie edukacji o narkotykach i szkodliwości ich działania dla rodziców i nauczycieli,
- 5) szkolenie dla osób współpracujących w gminie Kobierzyce w zakresie edukacji o narkotykach i szkodliwości ich działania.

Programy te były realizowane przez Fundację Na Rzecz Osób Uzależnionych i Żyjących z HIV im. Danuty Jaskólskiej, w tym przez osoby pracujące w MONARZE. Udział w programach

wzięło 182 osoby. Byli to: realizatorzy programów profilaktyki środowiskowej, nauczyciele ze szkół na terenie gminy Kobierzyce, rodzice dzieci eksperymentujących z narkotykami lub uzależnionych od narkotyków, osoby eksperymentujące z narkotykami, osoby uzależnione od narkotyków, osoby uzależnione od substancji psychoaktywnych (uzależnienie krzyżowe), np. od narkotyków i alkoholu.

Osoby korzystające z programów w Gminnym Punkcie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień najczęściej uzależnione są od następujących narkotyków: THC, marihuany, kanabinoli, amfetaminy, środków wziewnych, dopalaczy. Zgłaszały się również osoby uzależnione od leków. Czynny był również telefon zaufania AN dla Anonimowych Narkomanów. Wiele osób zgłaszało się z problemami w zakresie HIV i AIDS. Były to głównie osoby, których bliscy lub one same pracowały poza granicami Polski. Zakupiono materiały edukacyjno - informacyjne w zakresie narkomanii, niezbędne do funkcjonowania Gminnego Punktu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Kobierzycach.

Głównym celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 było zapobieganie, ograniczanie używania narkotyków oraz związanych z tym problemów poprzez edukację społeczności gminy Kobierzyce na temat zjawiska narkomanii, uwrażliwienie na oznaki i skutki zażywania środków psychoaktywnych, a także wskazanie konkretnych sposobów pomocy ludziom uzależnionym od narkotyków i ich rodzinom, co w efekcie dało możliwość przyczynienia się do zmniejszenia zjawiska narkomanii na terenie gminy.

4. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2021

Na podstawie Uchwały Rady Gminy Kobierzyce realizowano zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Adresatami ww. programu były osoby zamieszkujące teren gminy Kobierzyce. W ramach ww. programu współpracowano z Zespołem Interdyscyplinarnym, Urzędem Gminy, Policją, Służbą Zdrowia, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jednostkami oświaty, Sądem Rejonowym, Prokuraturą, organizacjami pozarządowymi oraz społecznością lokalną.

Celem ogólnym programu było tworzenie warunków do skuteczniejszego przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez: przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zmniejszanie skali zjawiska przemocy w rodzinie, zwiększanie dostępności pomocy rodzinom, w których stosowana jest przemoc, zwiększanie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie, zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych, korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Cele realizowane były poprzez systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie, szkolenie służb zajmujących się przemocą w rodzinie, udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie, oddziaływania na sprawców przemocy w rodzinie oraz utworzenie Zespołu Interdyscyplinarnego. Zakupiono materiały edukacyjno-informacyjne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, niezbędne do edukacji mieszkańców gminy celem tworzenia warunków do skuteczniejszego przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a tym samym zmniejszenia skali przemocy w rodzinie.

5. Gminny Program Wspierania Rodziny

Z dniem 20 listopada 2020r Rada Gminy Kobierzyce przekazała do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023 (wpisany w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kobierzyce na lata 2021-2030 UCHWAŁA NR XXIV/480/2020), którego jednym z założeń jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wsparciem tym zajmuje się między innymi asystenci rodziny, którzy są zatrudnieni w naszym Ośrodku.

W roku 2021 asystą rodzinną objęto **21 środowisk**, w których przebywało **56** małoletnich podopiecznych. Asystenci zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy mieli pod swoją opieką średnio **10** rodzin oraz dodatkowo jedną rodzinę realizując zadania z ustawy „Za życiem” z terenu gminy Kobierzyce, głównie w zakresie poradnictwa.

Tabela nr 19. Rodziny objęte asystą rodzinną. Dane GOPS Kobierzyce na dzień 31.12.2021r.

Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach		Dzieci-przedział wiekowy		
	Rodzice/opiekunowie	Dzieci	0-6 lat	7-15 lat	16-18 lat
21	28	56	23	19	14

Asystent rodziny pracuje z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Ww. charakter pracy asystenta daje możliwości dogłębnego zdiagnozowania przyczyn trudnej sytuacji będących źródłem problemów występujących w danej rodzinie. Praca asystenta daje możliwość ciągłego wspierania podopiecznych przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

W myśl charakteru pracy asystenta- ma on być bliżej rodziny i jej problemów, a jego elastyczny czas pracy powinien być dostosowany do rytmu życia i realnych potrzeb rodziny. Z uwagi na złożoność dysfunkcjonalności rodzin- konieczne jest objęcie ich pomocą w sposób długofalowy. Ważnym jest, aby asystent został wprowadzony w odpowiednim dla rodziny czasie, gdy jej członkowie nie są jeszcze w zaawansowanym procesie degradacji społecznej.

Do zadań asystenta rodziny należy m. in. analiza sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego, jak również analiza przyczyn kryzysu w rodzinie, wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin, podnoszenie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny, pomoc w integracji rodziny, przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny.

Wsparcie rodziny to profilaktyka i zadania mające na celu ochronę rodziny przed dysfunkcją

Dzięki podjętym ww. działaniom przed realnym zagrożeniem odebrania dzieci ze środowiska rodziny w 2021 r. zostało uchronionych **25** małoletnich podopiecznych. Dodatkowo asystenci rodziny prowadzili działania mające na celu wsparcie rodzin w powrocie dzieci z pieczy zastępczej do środowiska rodziny biologicznej (9 małoletnich przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej).

Główne problemy występujące w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny to:

1. Niewydolność wychowawcza, brak lub niewystarczające kompetencje
2. Nieporadność/Niezaradność życiowa,
3. Brak umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego,
4. Uzależnienia (alkohol, substancje psychoaktywne),
5. Bezrobocie,
6. Rodzina niepełna,

7. Ubóstwo,

8. Choroby (w tym choroby psychiczne), upośledzenia umysłowe

Asystent rodziny współpracuje m.in. z:

1. Sądem,

2. Policją,

3. Poradniami Specjalistycznymi,

4. Placówkami Oświatowymi,

5. Wydziałami Urzędu Gminy Kobierzyce,

6. Grupą Roboczą,

7. Referatami GOPS Kobierzyce,

8. PCPR Wrocław,

9. Ośrodkiem Zdrowia Kobierzyce.

6. Karta Dużej Rodziny

Od 2014 roku GOPS w Kobierzycach realizuje rządowy program Karta Dużej Rodziny. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze Karty Dużej Rodziny mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów partnerskich m. in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej, transportowej, kulturalnej czy rekreacyjnej.

Od 2019 r. dodatkowo prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci, bez względu na ich wiek w chwili składania wniosku.

Tabela nr 20. Liczba rodzin i wydanych Kart w ramach Programu KDR na dzień 31.12.2021 r.

Lp.		Karta Dużej Rodziny
1	Liczba rodzin, którym przyznano Karty (w tym:)	63
1.1	składających się wyłącznie z rodziców	11
2	Liczba przyznanych kart (w tym:)	594
2.1	tradycyjnych	281
2.2	elektronicznych	313

7. Kobierzyska Karta Dużej Rodziny

W latach 2015-2020 obowiązywała dodatkowa samorządowa Kobierzyska Karta Dużej Rodziny. Obecnie dodatkowe karty nie są wydawane! Wystarczająca jest **aktualna rządowa (ogólnopolska) Karta Dużej Rodziny**, która uprawnia do korzystania z samorządowego Programu „**Kobierzyska Karta Dużej**” na lata **2021-2026**.

Rada Gminy Kobierzyce podjęła uchwałę w sprawie kolejnego Programu Kobierzyskiej Karty Dużej Rodziny na lata 2021-2026. Program ten obowiązuje od dnia 01.01.2021 roku do dnia 31.12.2026 roku.

Aby móc korzystać z uprawnień ww. Programu wystarczy być **posiadaczem aktualnej rządowej Karty Dużej Rodziny przyznanej przez Wójta Gminy Kobierzyce, posiadającej Identyfikator Gminy Kobierzyce :...0 2 2 3 0 5 2...** zawarty w siedmiu pierwszych cyfrach numeru Karty.

8. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ).

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa jest programem współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej, który ma na celu wsparcie osób i rodzin najbardziej potrzebujących poprzez udzielenie im nieodpłatnej pomocy żywnościowej. Pomoc w ramach PO PŻ udzielana jest osobom, które z powodu trudnej sytuacji, niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie odpowiedniego wyżywienia. Pomoc mogą otrzymywać osoby/rodziny, których dochód nie przekracza obecnie 220% kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej czyli 1 542,20 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej, oraz 1 161,60 zł w przypadku osoby w rodzinie.

W 2020 roku tut. Ośrodek współpracował z Bankiem Żywności we Wrocławiu. W ramach powyższego programu tut. Ośrodek wydał 76 skierowań dla 219 osób na artykuły spożywcze z różnych grup towarowych: m.in. artykuły mączne, mleczne, warzywne i owocowe, mięsne, a także cukier i olej.

9. Program rządowy „Dobry start”

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu "Dobry start" weszło w życie 1 lipca 2018 r. Świadczenie „Dobry Start” przysługuje raz w roku na rozpoczynające rok szkolny w szkole podstawowej i ponadpodstawowej dzieci do ukończenia 20 roku życia. Dzieci niepełnosprawne uczące się w szkole otrzymują je do ukończenia przez nie 24 roku życia. Programem nie zostały objęte dzieci w zerówce. Wysokość świadczenia wynosi 300 zł. Celem programu jest wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci niezależnie od kapitału kulturowego, społecznego i materialnego rodzin. Świadczenie "Dobry Start" i koszty jego obsługi finansowane są w formie dotacji celowej z budżetu państwa. Koszty związane z obsługą świadczenia wynoszą 10 zł od ustalanego prawa do jednego świadczenia. Kwota otrzymanej dotacji na realizację zadania w 2021 r. wyniosła 1 915,00 zł.

Od 1 lipca 2021 r. zmieniły się zasady naboru wniosków o przyznanie świadczenia w ramach rządowego programu „Dobry start”. Począwszy od roku szkolnego 2021/2022 świadczenie dobry start przyznaje i wypłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Według nowych zasad, wnioski o świadczenie dobry start można składać do ZUS tylko drogą elektroniczną, a wypłata przyznanego świadczenia będzie odbywać się wyłącznie w formie bezgotówkowej, na wskazane konto bankowe.

X. Zespół Interdyscyplinarny na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Zespół Interdyscyplinarny powołany został zarządzeniem Wójta Gminy Kobierzyce w związku z uchwałą Rady Gminy Kobierzyce w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania oraz ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego Na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wchodzi 16 osób. Zespół Interdyscyplinarny Na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w 2020 roku zajmował się w szczególności:

- 1) oceną sytuacji problemowej osoby indywidualnej, rodziny, grup problemowych lub środowisk znajdujących się w sytuacji kryzysowej i wypracowaniem sposobu postępowania, celem przywrócenia integralności rodziny, lub środowiska oraz możliwości realizowania ich funkcji, oraz podejmował działania w tym celu.
- 2) udzielaniem pomocy, w zależności od potrzeb poradnictwa socjalnego, prawnego, psychologicznego; osobom, rodzinom, grupom problemowym i środowiskom, mającym trudności lub wykazującym potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów.
- 3) podejmował interwencję w przypadku przemocy domowej i uruchamiał procedury mające na celu jej powstrzymanie.
- 4) udzielał pomocy dzieciom doświadczającym i będących świadkami przemocy w rodzinie.
- 5) podejmował wspólne działania w ramach procedury „niebieska karta”.

Odbyło się 402 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego/Grup Roboczych, w tym 4 posiedzenia ogólne oraz 398 spotkań grup roboczych. Zespół działał przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, który zapewniał jego obsługę organizacyjno- techniczną.

W posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego/Grup Roboczych udział brali: dyrektor i/lub pracownicy socjalni; Inspektor ds. Profilaktyki uzależnień i przemocy w rodzinie, kurator społeczny lub zawodowy; przedstawiciele Policji, szkół, służby zdrowia, GKRPA i inni specjaliści zaproszeni w razie potrzeb.

XI. Podsumowanie

Reasumując szeroko opisaną działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej należy zauważyć, że jego pomoc jest kierowana do kilku tysięcy rodzin z gminy Kobierzyce, które zmagają się z różnymi problemami życiowymi. Kumulacja różnych problemów społecznych powoduje, że praca socjalna jest coraz trudniejsza i wymaga zwiększenia zaangażowania ze strony pracownika socjalnego, który dynamicznie musi dostosować odpowiednie narzędzia pracy. Zmienia się charakter pracy oraz zmieniają się oczekiwania wobec pracownika socjalnego. Przedłużająca się pandemia spowodowała ograniczenie bezpośredniego kontaktu z klientem. Przez cały czas jednak rozpatrujemy wnioski, przyznajemy świadczenia, udzielamy poradnictwa a w uzasadnionych sytuacjach podejmujemy pracę w terenie w bezpośrednim kontakcie z klientem. W kilku przypadkach skutkowało to koniecznością odbycia kwarantanny. Pandemia, z którą zmagamy się od wielu miesięcy zrodziła nowe wyzwania i zadania. Zgodnie z Zarządzeniem Wójta Gminy Kobierzyce z dnia 30.03.2020 roku podjęto się zaopatrywania seniorów w domach w niezbędne środki żywnościowe, higieniczne oraz leki. Miało to na celu zabezpieczenie osób samotnych, chorych oraz przebywających w kwarantannie. Zadania te wpisują się w trwający ogólnopolski program „Wspieraj Seniora”. Nowym wyzwaniem dla pracowników socjalnych jest także konieczność rozpatrywania, analizy potrzeb osób zgłaszanych przez Urząd Wojewódzki przebywających w kwarantannie – aplikacja „Kwarantanna domowa”. Większa część zgłoszeń dotyczyła obcokrajowców.

Realizując przypisane zadania na bieżąco współpracują z instytucjami gminnymi i pozagminnymi, w szczególności z: Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Sądem Rejonowym, Prokuraturą, Urzędem Gminy, Szkołami, Ośrodkami Szkolno-Wychowawczymi, Domami Dziecka, Domami Pomocy Społecznej. Ponadto praca nasza wymaga ścisłej współpracy z lekarzami, pielęgniarkami środowiskowymi, zarządcami spółek, zakładami pracy, Kościołem, Związkiem Kombatanów, Związkiem Sybiraków. Współpracujemy z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej przy Urzędzie Marszałkowskim, Wydziałem Zdrowia i Polityki Społecznej przy Urzędzie Wojewódzkim, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie przy Starostwie Powiatowym, Policją, Zakładami Karnymi, Zakładami Opiekuńczo-Lecznicznymi, Izbą Dziecka, ośrodkami

przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, schroniskami dla bezdomnych, oraz ze stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi, Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności. Pracownicy socjalni współpracują również z GKRPA oraz grupami wsparcia m.in. AA znajdującymi się w Kobierzycach przy W. Witosa 15, gdzie kierują osoby nadużywające alkohol lub z Punktem Konsultacyjnym, gdzie kierują osoby z podejrzeniem nadużywania środków psychoaktywnych i innych uzależnień. Pracownicy socjalni na wniosek Zespołu Interdyscyplinarnego, Policji lub Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych u osób lub rodzin, w których zostały założone Niebieskie Karty wizytowali środowiska i proponowali rodzinom różne formy wsparcia.

W celu sprawniejszej realizacji zadań wynikających z Ustawy o pomocy społecznej tutejszy Ośrodek zawarł umowy z:

- Domem Pomocy Społecznej w Borzygniewie,
- Schroniskiem dla Bezdomnych Mężczyzn w Szczodrem,
- Zakładem Pogrzebowym w Krzyżowicach
- Fundacją RADUGA.

Ponadto w ramach pracy socjalnej pracownicy Ośrodka Pomocy współpracują z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu. Pracownicy socjalni od kilku lat czynnie uczestniczą w Powiatowych Piknikach Osób Niepełnosprawnych. Pikniki te odbywały się kolejno w gminach powiatu wrocławskiego. W roku 2021 z uwagi na pandemię PCPR nie organizował tego spotkania. W roku ubiegłym pracownicy socjalni nawiązywali współpracę ze sponsorami z terenu naszej gminy, realizując projekty socjalne, mimo panującej pandemii.

Specyfika pracy pracownika socjalnego obliguje nas do pracy w terenie. Docieramy do miejsca zamieszkania osób wymagających pomocy, bez względu na odległość i warunki atmosferyczne. W środowisku bardzo często mamy do czynienia ze sprawcami przemocy domowej, osobami chorymi psychicznie, pod wpływem alkoholu czy innych środków odurzających. W związku z licznymi atakami na pracowników socjalnych w różnych częściach naszego kraju, ustawodawca wprowadził zmiany mające na celu poprawę bezpieczeństwa. Dzięki temu wywiad środowiskowy w miejscu zamieszkania osoby lub rodziny może odbywać się przy udziale dwóch pracowników socjalnych jednostki, a nawet w asyście funkcjonariusza policji. W ubiegłym roku w ramach współpracy kilkakrotnie prosiliśmy o pomoc funkcjonariuszy z tutejszego posterunku policji.

W naszej gminie obserwujemy wzrost przemocy w rodzinie, co skutkuje ilością wszczynanych procedur Niebieskiej Karty, które następnie trafiają do tutejszego Ośrodka do rozpatrywania w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego. Pracownik socjalny uczestniczy w każdym posiedzeniu zespołu, czynnie współpracując z jego członkami, czyli pedagogiem, kuratorem, asystentem rodziny, terapeutą uzależnień, policją, psychologiem i samą rodziną. Sprawy te są bardzo trudne i wymagają dużej wiedzy, i zaangażowania, gdyż problemy nie dotyczą kwestii finansowych, a bardziej skomplikowanych relacji rodzinnych.

Odzwierciedleniem wielości spraw realizowanych przez GOPS w Kobierzycach jest również realizacja budżetu w wielu zadaniach własnych oraz zleconych. Kwoty zaplanowane w budżecie na rok 2020 wykorzystaliśmy zgodnie z uchwałą budżetową.

Pragnę przy okazji składania Radzie Gminy sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej za 2020 rok, podziękować w imieniu swoim i wszystkich pracowników Ośrodka za pomoc w realizacji zadań, jak również za przyznane środki finansowe na utrzymanie Ośrodka.

Kobierzyce, dnia 08.03.2022 r.

DYREKTOR
GOPS w Kobierzycach
Specjalista Organizacji Pomocy Społecznej
mgr Ludwika Anna Oszezyk

